

Sygn. akt VU 434/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant stażysta Katarzyna Pielużek

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku M. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania M. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 10 stycznia 2017 r.

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 434/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 stycznia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. organ rentowy odmówił M. F. prawa do emerytury z rekompensatą, z uwagi na przyznanie decyzją z dnia 25 lutego 2014 roku prawa do emerytury wcześniejszej na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1383).

Pełnomocnik M. F. w odwołaniu z dnia 27 lutego 2017 roku wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie skarżącemu prawa do emerytury z rekompensatą, ewentualnie o uchylenie decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym wynagrodzenia pełnomocnika skarżącego.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 23 stycznia 2014 roku M. F., urodzony (...), złożył wniosek o przyznanie emerytury.

Do wniosku załączył dwa świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Pierwsze wystawione przez (...) Spółkę z o.o. w B. zaświadczające, że w okresie od 3 września 1969r. do 22 kwietnia 1970r. oraz od 12 kwietnia 1973r. do 31 lipca 1993r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości wymienione w wykazie A dziale V poz. 5 pkt1 zał z dnia 1 sierpnia 1993r. ącznika do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. Drugie z dnia 20 stycznia 2014r. wystawione przez (...) S.A. Oddział (...) zaświadczające, że w okresie od 17 sierpnia 1993r. do 31 grudnia 2008r. stale i w pełnym wymiarze

czasu pracy wykonywał prace przy wytwarzaniu, przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych – wykaz A dział II poz. 1 i poz. 24.

(dowód: wniosek o emeryturę, k. 1 akt ZUS I, świadectwo – k. 6i 8 akt ZUS)

Decyzją z dnia 25 lutego 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy – wobec legitymowania się stażem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 25 lat i 9 miesięcy - prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1 stycznia 2014 roku tj. miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Wysokość emerytury w najkorzystniejszym dla wnioskodawcy wariantcie wyliczona została na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach FUS na kwotę 5851,84zł. Wypłata emerytury została zawieszona ze względu na kontynuowanie przez wnioskodawcę zatrudnienia.

(dowód: decyzja z dnia 25 lutego 2014 roku, k. 13 akt ZUS I)

Dnia 23 grudnia 2016 roku M. F. złożył wniosek o doliczenie składek oraz podjęcie wypłaty świadczenia emerytalnego.

(dowód: wniosek, k. 17 akt ZUS I)

Decyzją z dnia 10 stycznia 2017 roku organ rentowy ustalił wysokość i podjął wypłatę świadczenia emerytalnego M. F. od dnia 1 grudnia 2016 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłosił wniosek.

(dowód: decyzja z dnia 10 stycznia 2017 roku, k. 22 akt ZUS I)

Dnia 23 grudnia 2016 roku M. F. złożył wniosek o emeryturę z rekompensatą. Wnioskodawca nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(dowód: wniosek o emeryturę z rekompensatą, k. 3 akt ZUS II)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (tj. (Dz.U. z 2017 r. poz. 664) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 15 lat.

Rekompensata to odszkodowanie za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze dla osób, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej (art. 2 pkt 5 ustawy).

Rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 21 ust. 2). Przy czym rozchodzi się tu wyłącznie o emeryturę wcześniejszą, a nie w powszechnym wieku emerytalnym.

Celem bowiem rekompensaty jest złagodzenie skutków utraty możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach. Nie polega ona jednak na stworzeniu możliwości wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej, ale na odpowiednim zwiększeniu podstawy wymiaru emerytury z FUS, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Przesłankami uprawniającymi do rekompensaty są zatem:

1) utrata możliwości przejścia na emeryturę w związku z wygaśnięciem po dniu 31 grudnia 2008 roku (w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku a przed dniem 1 stycznia 1969 roku) podstawy prawnej

umożliwiającej uzyskanie wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,

2) niespełnienie warunków do uzyskania emerytury pomostowej,

3) legitymowanie się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS,

4) nieuzyskanie prawa do emerytury według zasad określonych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 23 ustawy emerytalnej rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, o którym mowa w przepisach art. 173 i art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast z art. 173 ustawy emerytalnej wynika, że kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., za których były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne przed dniem 1 stycznia 1999 r. Tym samym warunek sformułowany w art. 21 ust. 2 ustawy o emeryturach pomostowych należy rozumieć w taki sposób, że rekompensata jest adresowana wyłącznie do ubezpieczonych objętych systemem emerytalnym zdefiniowanej składki, którzy przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego nie nabyli prawa do emerytury z FUS obliczonej według formuły zdefiniowanego świadczenia (zob. Marcin Zieleniecki, Komentarz do art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych).

Rekompensata zwiększa zatem wartość kapitału początkowego ubezpieczonego i tym samym daje możliwość odpowiedniego zwiększenia podstawy wymiaru emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, do której osoba uprawniona nabyła prawo po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego.

Ratio legis ustanowienia przez ustawodawcę instytucji rekompensaty było dążenie do wyrównania szkody spowodowanej wejściem w życie ustawy o emeryturach pomostowych, poniesionej przez osoby legitymujące się 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, a nie spełniające innych warunków do przyznania im wcześniejszej emerytury do dnia 1 stycznia 2009 roku i jednocześnie nie spełniające warunków do przyznania im emerytury pomostowej po tej dacie. Dla powstania prawa do rekompensaty koniecznym jest więc, by ubezpieczony poniósł szkodę, poprzez utratę możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z FUS, wskutek odebrania mu tego przywileju przez ustawodawcę (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 13 października 2010 roku w sprawie III AUa 645/10).

Skarżący nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do rekompensaty tytułu przepracowania 15- lat pracy w warunkach szczególnych, gdyż decyzją z dnia 15 lutego 2014r. wobec legitymowania się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych, ZUS przyznał mu prawo do emerytury wcześniejszej na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Uzyskanie prawa do wcześniejszej emerytury konsumuje prawo do rekompensaty. Sytuacji tej nie zmienia podnoszony przez pełnomocnika skarżącego fakt zawieszenia wnioskodawcy wypłaty przyznanej emerytury w związku z kontynuowaniem zatrudnienia. Zawieszenie wypłaty emerytury nie niweluje decyzji o przyznaniu prawa do emerytury. Wypłata emerytury jest li tylko realizacją przyznanego prawa. Przesłanką negatywną przyznania prawa do rekompensaty nie jest realizacja przyznanego prawa do emerytury, jak chce skarżący, ale już sam fakt przyznania prawa do emerytury. A to skarżący nabył z dniem 1 stycznia 2014r.

Skoro zatem skarżący od dnia 1 stycznia 2014r. jest uprawniony do wcześniejszej emerytury, to nie przysługuje mu prawo do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Prawo to zostało skonsumowane przez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.